

ERŐS VÁR

AMERIKAI MAGYAR EVANGÉLIKUSOK LAPJA

46. ÉVFOLYAM

1980. OKTÓBER

5. SZÁM

A novemberi választások elé

Annak a nemzetnek, amely előtt semmi sem érték, ami nem arany, ezüst, részvény, bankbetét, ház, birtok és élvezethajhászás — *szüksége van az imádságra.*

Az olyan országnak, ahol a törvényeket lábbal tiporják, a bűnözést elnézik, az igazságot nevétségessé teszik, a divatos életstílus pedig a kábítószer, a pornográfia és az erkölcsatlenség — *szüksége van az imádkozásra.*

Minden keresztyénnek kötelessége az imádkozás a nemzeti kérdések területén is. A feljebbvalókért való könyörgések, esedezések és imádságok parancsa (1Tim 2:1-2a.) ma is időszzerű. Kétségtelen, hogy Amerikának sohasem volt nagyobb szüksége a politikai vezetőkért való imádkozásra, mint éppen most.

Ne legyünk olyanok, mint Isten őszötvetségi népe, akik imádság nélküli elhatározással az Isten előtt nem kedves Saul tettek meg királynak, csak azért, mert jómegjelenésű, megnyerő külsejű ember volt.

Amerika egyik tragédiája az, hogy sokan *először* demokraták, vagy republikánusok, s csak *azután* keresztyének. Így csak a pártállás alapján, imádságos döntések nélkül szavazunk a jelöltekre.

A Bibliában sok példát találunk arra, hogy Isten meghallgatja a nemzet jólétéért való őszinte könyörgést. Neki szuverén hatalma van arra, hogy a népek élére vezetőket állítson, vagy pedig elmozdítsa őket.

Isten készségesen meghallgatta

SAJTÓVASÁRNAP
1980. NOVEMBER 23.

Ábrahám könyörgését a romlott Sodoma érdekében. És Ő nem kevésbé hajlandó a romlott Amerikáért elmondott imádságok meghallgatására sem.

Gondoljunk arra, hogy Dániel kirtartó imádkozása milyen hatással volt a hatalmas Babilon istentelen uralkodóira. Isten imádkozó embere lett az eszköz, mely által Nebukadneccar és Bélsaccar megtanulta, hogy Isten uralkodik az emberek királysága felett, és Ő *“annak adja azt, akinek akarja!”* (Dán 4:29.)

S te vajjon hogyan imádkozol a választások előtt?

Kérj Istentől olyan felsőbbiséget, amely lehetővé teszi, hogy *“nyugodt és csendes életet éljünk teljes kegyességben és tisztességben”* (2Tim 2:2b).

Esedezz olyan vezetőkért, akik az evangélium hirdetése elé nem vetnek gátat.

A szavazatok leadásánál könyörögj bölcsességért, hogy Isten akaratá legyen meg, mint a mennyekben, úgy itt a földön is.

Imádkozz Amerikáért. Imádkozz, mielőtt leadod a szavazatodat.

Az amerikai választások november 4-i dátuma pedig emlékeztessen mindnyájunkat arra a 24 évvel ezelőtti másik november negyedikére, amikor szülőhazánk szabadságreményét fojtotta vérbe az elnyomás. Vigyük ezt is imádságunkban Isten kegyelmi trónusa elé, abban a bizonyosságban, hogy Ő nem hagyja válasz nélkül könyörgésünket. *“Ha az én népem, amelyet az én nevemről neveznek, megalázza magát, ha imádkoznak és az én orcámat keresik, és megtérnek gonosz utaikról, én is meghallgatom őket a mennyből, megbocsátom vétkeiket, és meggyőzőtöm országukat”* (2Kron 7:14).

MESGYEKŐ 1

A part alatt zizegve
Círogat, véd a nád.
Hiába várt az este
Húgod s szegény anyád. 5

Keskeny vércsik szalad,
Arcod kettészélő.
Úgy fekszel itt hanyatt,
Mint kidőlt mesgyekő. 6

Te vagy a kő, határ:
Ma eddig tart a múlt.
A rettentő halál
Itt felmagasztosult!

Október huszonhárom,
Utcára ment a nép,
Hogy zengő szava szálljon
S kitarja bús szívét.

Szived szép igazsága
Volt minden fegyvered.
S a páncélosok száza
Dübörgött ellened.

Ma parti nád közt fekszel,
A puha fű benő.
Két világ közé vert jel,
Hazám, új mesgyekő.

(Ismeretlen)

A HATÁRON

Egy ároknál megállt kísérom,
Fojtottan súgta: ez itt a határ,
Segítse Jézus! — kezem megragadta
S csendesesen ment is vissza már.

Háromnegyed kettő volt. Fénylett
A mutató, az óra zümmögött.
A hűvös köd derengve egybeolvadt
Imbolygó vállai fölött.

Magam maradtam. Átugortam.
A dobbanástól visszhangzott a táj,
S én fuldokolva már hinni se mertem,
Hogy mögöttem van minden, ami fáj.

S mert rá gondoltam: mint az ostor
Az állatot, a szörnyű félelem
Úgy végigvert, hogy futottam, rohantam,
S a szabadság már ott futott velem.

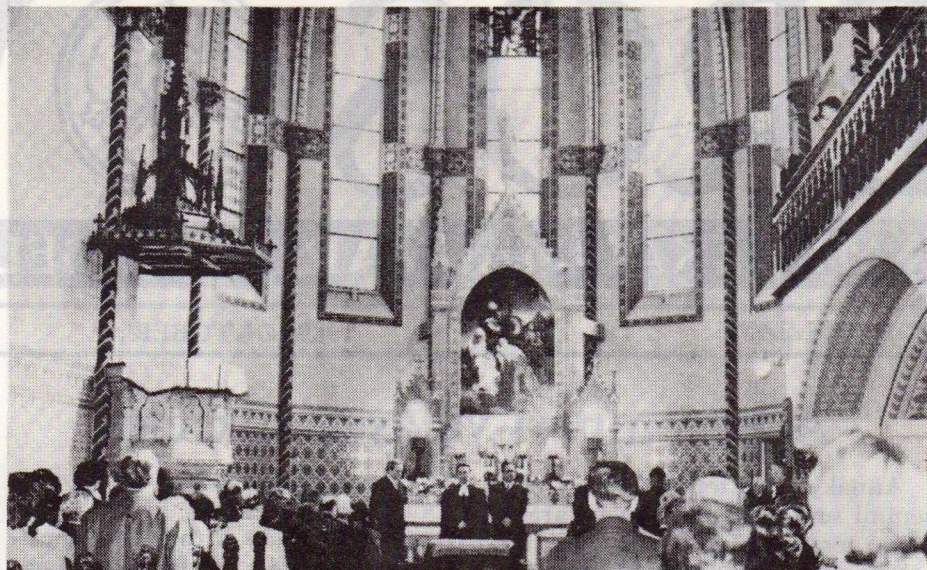
Sulyok Vince

HETVENÖT ÉVES A FASORI TEPLOM

“A fasori gyülekezet vezetősége, presbitériuma, gyülekezeti tagjai úgy gondolták, hogy ahol hirdettetik Jézus Krisztus evangéliuma, ahol kiszolgáltatik az úrvacsora, tehát ahol megszólal Isten, ott minden nagyon szép legyen. Ez a templom méltó keret az evangélium hirdetéséhez, az úrvacsorához, hadd mondjam így: az Isten jelenlétéhez.” (Részlet dr. Káldy Zoltán püspök igehirdetéséből, melyet 1974-ben, a fasori templom teljes belső felújításakor tartott istentiszteleten mondott.)

Fasori templomunk 75 éves, 1905. október 8-án adták át rendeltetésének. A templom építésének története összefügg a fasori evangélikus főgimnázium építésével. 1900-ban határozták el az új iskola építését az akkoriban még városzélnek számító és ritkán lakott Fasor egyik üres telkén. Dr. Bókay Árpád presbiter tette meg keresztyén hitből és reménységből táplálkozó javaslatát, hogy “szoros kapcsolatban az új főgimnáziummal emeljenek templomot is s ezáltal a vallási életnek új központot teremtsenek”. A milleniumi ünnepekkel kapcsolatban a városnak ez a része is fejlődni kezdett. Az iskola és templom építéséhez országos gyűjtés indult és felekezeti hovatartozás nélkül várakozáson felül megmozdult a város és ország, hogy adományokkal hozzájáruljanak a szép terv megvalósításához. A kivitelezéssel a neves építész, Pecz Samut bízta meg, akinek Budapesten sok szép épülete (Szilágyi Dezső téri ref. templom, Országos Levéltár, központi vásárcsarnok, stb.) hirdeti művészi kvalitásait.

Két év alatt, 1903–1905 között készült el a szerves építészeti egységet alkotó főgimnázium és templom. A templomépítésnél a műépítész a párizsi Sainte-Chapelle csodálatosan szép gótikus remeke ihlette a főhajó stílus- és méretarányainak tervezésekor, és a századforduló józanabb életérzésének megfelelő, ám a templomépítéshez és a vallásos em-

ber Isten felé tekintéséhez legméltoőbb gótikus stílust (neogótika) választotta, és a belső díszítést is a francia gótika jelképeit idézve tervezte meg, mindezt a protestáns nézőpont egyszerűségével szerencsésen ötvözve. Lelkes munkájából gyönyörű, bensőséges Istenháza született. Külön nevezetessége és értéke a fasori templomnak az oltárkép, amelyet felkérésre a kor egyik leghíresebb festője, Benczúr Gyula festett meg, a napkeleti bölcsek Mária és a gyermek Jézus előtti hódolatát mesteri kompozícióban és színekkel, bizonyoságtevő erővel megalkotva. Ez az oltárkép azóta is egész egyházunk egyik legszebb kincse és mindazoknak, akik csak egyszer is jártak a templomban, az a vágy ébred a szívükben, hogy visszatérjenek és újra lássák. A kor híres üvegfestője, Róth Miksa alkotta a gyönyörű színes ablakokat és a bejárat feletti mozaiképet, a pécsi Angster-gyár szállította a ma is nagyszerű hangú orgonát. Mindenki, aki dolgozott a templomon, tudása és szeretete javát adta!

A hetvenöt év előtti avatás óta több ízben kellett már helyreállítani a fasori templomot, de a gyülekezetnek mindig volt elegendő hite ereje, hogy templomának szépségét védje és biztosítsa. A gyülekezet lelkeszeinek sora: Kaczián János, Kemény Lajos esperes (aki harminc évén át végzett áldott emlékü munkát), Gyöngyösi Vilmos, dr. Koren Emil, jelenleg Szirmai Zoltán. Az 1920-ban megalakult Fasori Evangélikus Énekkar is nagyszerű szolgálatot végzett több mint három évti-

zeden keresztül Peskó Zoltán vezetésével.

Olvasóink e nevezetes jubileum alkalmával bizonyára az ünneplő gyülekezettel együtt adnak hálát az Egyház Urának!

(Ev. Naptár)

* * *

Napkeleti bölcsek sarkantyús csizmában

Fasori templomunk Benczúr-oltárképe előtt

Láttam. De láttam-e?
Mért jelent mindig újat?
Színek, fények, csodák, üzenetek
mért kápráztatnak el újra meg újra,
mintha először látnám?

Nézem a Gyermecket,
a föléhajló, szelíd Szüzanyát,
a három bölcset és a csillagot...
Aztán hosszan a térdrehullt, öreg
fehérhajú-szakállú egyiket...
Napkeleti bölcsek sarkantyús csizmában!

Kócsagtollas süvegét már letette.
Palástján magyarmintájú virágok.
Ki vagy? — kérdezem, vallatom.
Magát festette le benned a mester
és egész Napkeletről érkezett
nemzetét, amint imádatl
leborul a Gyermekek előtt,
odakinálja neki aranyát
és aranyával a szívét?!

Hogy benned mindig ott hódoljon
Napkeletről jött, drága magyar népünk
az égi Gyermekek előtt,
és ott térdeljek, ott hódoljak én is...
napkeleti bölcsek sarkantyús csizmában!

Túrmezei Erzsébet

Az imádság nem Isten, hanem az imádkozót változtatja meg. S. Kierkegaard

KALANDOS UTAZÁSOK

Ha Pál apostolnak a korintusiakhoz írt második leveléből a 11. fejezethez eljutunk és elolvassuk ebben a részben azokat a verseket, amelyekben a levél írója beszámol viszontagságos utazásairól, könnyedén legyintünk és azt mondjuk: Mindez régen történt. Ma már Pál apostolnak sem kellene ennyi veszedelemmel szembenéznie, ha az Evangélium terjesztésének az érdekében járná a világot.

Kissé megingatta fenti véleményemet az a levél, amelyet nemrégén Pósfay György evangélikus lelkész-től, az Evangélikus Világszövetség genfi központjában latin-amerikai és karibi titkárként munkálkodó szolgatársamtól kaptam. Levelében megemlíttette, hogy ezidei szabadságát családjával együtt, részben a New Jersey-i Princetonban, részben a venezuelai Caracasban fogja tölteni, megköszönte az Erős Vár legutóbbi számait és beszámolt az elmúlt 3/4 esztendő során megtett hivatalos útjairól. Levelének ebben a részében futólag szólt arról, hogy legutóbbi útjai során majdcsak minden esetben forradalmi vagy egyéb zavarok tették izgalmassá otthonától távol töltött napjait.

Az Erős Vár szerkesztője nem tudott személyesen találkozni régi barátjával, Pósfay Györggyel (aki 1950. június 18-án résztvett lelkészévaló szentelésén), ezért telefonon tett fel néki néhány kérdést és kérte, hogy küldje el azokra írásban a válaszáat. Így jött létre a most következő párbeszéd. (Rövidítések: Sz.: az Erős Vár szerkesztője, P.: Pósfay György.)

Sz.: Mindig nagy érdeklődéssel olvastuk beszámolóidat, amelyeket — főképpen — ádventkor kiküldött körleveleiddben vettünk kézhez. Érdekesekek voltak útleírásaid a múltban is, de az a benyomásom, hogy az elmúlt hónapokban több izgalomban volt részed, mint az előző nyolc év során. Mi ennek az oka?

P.: Régebbi szolgálataim sem voltak izgalomtól mentesek, hiszen venezuelai, közel két évtizedes gyülekezeti lelkési szolgálatom alatt több forradalmat, vagy megkísérelt államcsínyt átéltem, de most — valahogy — úgy adódtak a dolgok, hogy ahová utam elvezetett, ott mindig valamilyen rendkívüli esemény történt. Nyilván összefügg mindez

azokkal a feszültségekkel, meg nem oldott politikai vagy társadalmi problémákkal, amelyek minduntalan nem várt eseményekkel gazdagítják az újságok hírvonatát.

Sz.: Be tudnál számolni olvasóinknak néhány izgalmasnak mondható élményedről?

P.: Akár ötről is.

Sz.: Mind az ötre kíváncsi vagyok!

P.: 1979 novemberében hivatalos úton voltam Latin-Amerikában és a karibi országok egy részét is meglátogattam. Résztvettem a Venezuelai Evangélikus Tanács kétévenként tartott közgyűlésén és tanácskoztam ottani gyülekezetek presbitériumaival. Onnan Trinidad szigetére repültem, ahol egyetemes egyházunk missziós állomást tart fenn és annak vezetőjével találkoztam. November 4-én Surinam fővárosában, Paramaribóban, a reformáció emlékéket megünneplő istentiszteleten prédikáltam és átadtam az ottani egyházi vezetőségnek azt az okmányt, amely bizonyítja, hogy ezt az 1741-ben alapított egyházat az Evangélikus Világszövetség felvette tagjai sorába. Innen Kolumbia fővárosába utaztam, ahol gyűléseken vettem részt. Itt közölték az újságok a hírt, hogy Bolíviában a katonaság át akarja venni a hatalmat és az országban rendkívüli állapotok uralkodnak. Mindenki intett, hogy mondjam le azt a látogatást, amelyet az ország fővárosában, La Pazban tenni szerettem volna. Az feleltem barátaimnak, hogy előbb még Peru fővárosában, Limában van dolgom, majd ott eldöntöm, hogy útnak indulok-e Bolívia felé, vagy egyenesen Argentínába utazom, amely következő állomásom volt.

Limában már tudtak arról, hogy La Pazban utcai harcok folynak a katonaság és a diákok között, és a repülőteret lezárták. Elmondták, hogy kimenési tilalom van napnyugtától reggelig és áttekinthetetlen a helyzet. Viszont csütörtökön, november 8-án este a limai repülőtér közölte, hogy egy gép indul La Pazba. Mivel szerettem volna ígéretemet megtartani, másrészt megtudni, hogy miképpen viselték el hittestvéreink ezeket a kritikus időköt, elhátároztam, hogy útnak indulok Bolívia felé.

Minden baj nélkül megérkeztem a világ legmagasabb repülőterére, amely La Paz felett terül el, kb. 13.000 láb magasságban. Persze, senki sem várt, de sikerült egy gépkocsival eljutnom az egyik lelkészhez, aki igen csodálkozott, hogy megtartottam ígéretemet. Odajutásomat az is elősegítette, hogy azon az estén, kivételesen, felfüggesztették a kimenőtilatmat, mert a parlament rendkívüli ülést tartott. Ha ez nem történt volna meg, reggelig a repülőtéren kellett volna maradnom.

Persze, nagy örömet jelentett ottlétem az evangélikus egyházak vezetőinek és az ott töltött három nap, számukra is, aránylag nyugalmasabb időszakot jelentett, mint az előző vagy az azt követő hét. Az egyetlen dolog, amely engem is, barátaimat is aggasztott, hogy kijutok-e az országból időben, azaz bolíviai látogatásom nem nyúlik-e túl hosszúra és nem mulasztok-e el időbelileg rögzített programokat Argentínában és Braziliában? A jó Isten újból megsegített, mert november 11-én felemelkedett velem a gépmadar a La Paz-i repülőtéren és Chilébe, majd Argentínába repített.

Sz.: A következő izgalmakat is forradalmi események okozták?

P.: A következőt és az utolsó nem, csak a harmadikat és negyediket. A legutolsó ról most nem kívánok sokat beszélni, csak megemlítem, hogy júniusban Thaiföldön voltam, amikor a kambodzsai csapatok több határszéli községet megtámadtak.

Sz.: Melyik volt a következő izgalmas élmény?

P.: 1980. február 27-én ismét a kolumbiai Bogotában voltam, hogy a helyi egyházi bizottsággal előkészítsem az 1980 augusztusában megrendezendő VI. Latin-Amerikai Evangélikus Kongresszust. Éppen ebédeltünk, amikor betoppant valaki a hírrel, hogy tőlünk néhány utcára nagy lövöldözés van, mert a dominikai követ házában a bogotai diplomaták nagyrészt túszként fogvatartják. Láttuk, hogy katonaság vonul az utcákon és bizonytalanságban voltunk, hogy milyen intézkedéseket foganatosít majd a kormány. Igen kellemetlenül érintett volna, ha nem tudtam volna az országot terv szerint elhagyni, de ez — hála Istennek megint nem következett be. Másnap Ecuadorba utazhattam, majd né-

ERŐS VÁR

AMERIKAI MAGYAR EVANGÉLIKUSOK LAPJA

A "Lutheran Church in America"
Magyar Konferenciájának lapja.

Szerkesztő és kiadó:

Juhász Imre

Munkatársak:

a magyar evangélikus lelkészek.

"ERŐS VÁR"

(USPS 178560)

P. O. Box 02148, Cleveland, Ohio 44102

Published by the
Hungarian Conference
of the Lutheran Church in America.

Issued bi-monthly: February, April, June,
August, October, and December.

No. 5. (210) Vol. 46.
OCTOBER 1980

Subscription: \$3.00 a year.

Second-class postage paid
at Cleveland, Ohio.

FONTOS!

Minden szerkesztőségi anyag,
kézirát, gyülekezeti hír, úgyszin-
tén a lappal kapcsolatos minden
levelezés, előfizetés és adomány
erre a címre küldendő:

"ERŐS VÁR"

P. O. BOX 02148
CLEVELAND, OHIO 44102

*Az "ERŐS VÁR" előfizetési dí-
ja belföldön egy évre 3 dollár.
Kanadában és egyéb külföldön
évi 4 U.S. dollár, vagy 5 kanadai
dollár.*

Be nem jelentett címváltozás esetén a
posta a kézbesíthetetlen újságot megsem-
misíti, a kiadóhivatalnak pedig külön
portót kell fizetnie. Erre a költségre különösen
nem-előfizetők, késedelmező előfizetők,
vagy többéves hátralékban lévők esetében
nehéz fedezetet találni.

Ezért kérjük olvasóinkat, hogy minden
esetben pontosan adják meg címüket a
"Zip Code" szám feltüntetésével együtt! Az
újságot "Zip Code" szám nélkül nem kéz-
besíti a posta. Címközlésnél tüntessék fel
az utca megjelölését is; pl. St., Rd., Ave.
Ugyanis egyes postai zónákban azonos
nevű utcákat csak így lehet megkülönböz-
tetni.

Printed by

Classic Printing Corporation

9527 Madison Ave., Cleveland, Ohio 44102

hány nap múlva Venezuelába és
Trinidad szigetére. Itt tudtam meg,
hogy időközben Surinam államban a
hadsereg vette át az uralmat és lezár-
ták a repülőteret.

Megint azt tanácsolták barátaim,
hogy hagyjam ki a surinami látoga-
tást és utazzam vissza Trinidad szig-
getéről Európába. Mikor azonban
megtudtam, hogy másnap hajnal-
ban indul egy gép Paramariboba,
úgy döntöttem, hogy teljesítem ígé-
retemet és meglátogatom ottani
hittestvéreinket, akik pár héttel
korábban tűzvész által elvesztették
egyházi épületeik egy részét és már
emiatt is nagy nyomorúságban vol-
tak. Látogatásomat terv szerint
megvalósítottam és azzal az ottani
evangélikusoknak nagy örömet sze-
reztem.

Sz.: Egy hasonló katonai állam-
csíny volt a libériai Monroviában is
áprilisi otléléted alkalmával. Erről
Dr. Hafenscher Károly tollából, a
budapesti Evangélikus Életben is ol-
vashattunk, meg az itteni "Luthe-
ran"-ben.

P.: Hasonlónak csak azért volt
mondható ez az esemény a surinami-
hoz, mert ott is egy őrmester vette
kezébe az állami ügyek irányítását.
Máskülönben Libériában szinte a
szemünk előtt folytak le az esemé-
nyek.

Sz.: Hogyan kerültél, mint latin-
amerikai titkár Afrikába?

P.: Valóban, rendkívüli esemény-
nek mondható az erre a világrészre
való eljutásom. Közel 9 évi genfi
szolgálatom során ez volt a második
ilyen alkalom.

Felügyelőbizottságom, a Világszö-
vetség Egyházi Együttműködési
Komissiója az elmúlt évben úgy ha-
tározott, hogy elfogadja a libériai
evangélikus egyház meghívását és
Monroviában tartja ezidei gyűlését.
Ezt megelőzően került volna sor — a
tervek szerint — az afrikai evangéli-
kus egyházak teológiai és missziói
konferenciájára is, amelyre Afrikán
kívül szolgáló egyházak is küldhettek
ki megfigyelőket. Én, mint az Egyhá-
zi Együttműködési Osztály törz-
séhez tartozó munkatárs utaztam er-
re a konferenciára.

A konferencia kb. 120 résztvevője
a tengerpart egyik kiemelkedő pont-
ján álló Ducor Intercontinental szál-
lóban lakott és annak a nagytermé-
ben folytak a konferencia ülései is.

Már harmadik napunkat töltöttük
a városban, amely szinte térképként
terült el szállónk előtt, amikor egyik
reggel lövések zajára ébredtünk.
Először arra gondoltunk, hogy nem-
zeti ünnep van és rakétákat lőnek a
levegőbe, de mikor szobataársammal
felöltöztünk és levonultunk a regge-
liző terembe, az olyan volt, mint a
Pompeji és Herculaneum házaiban a
található látvány. Félig elfogyasztott
zsemlyék az asztalokon, lábasok a
konyhában a tűzhelyen, edény a mo-
sogatóban, de sehol egyetlen lélek!
Kíváncsian mentünk le a fogadóte-
rembe, ahol géppisztolyos katonákat
láttunk, akik a szálló személyzetét és
vendégeit a lépcső alá terelték és ott
fogva tartották. Persze, minket is
odaparancsoltak, mondvá, hogy "el-
tévedt golyóktól" akarnak ott "meg-
védeni". Mikor a szálloda vezetősége
erről értesült, azt ajánlotta a kato-
náknak, hogy vonuljunk mindany-
nyian egy, az alagsorban elhelyezett
étterembe, ahol legalább kényelme-
sen ülhetünk. Ezt a javaslatot elfo-
gadták őrizőink és áttelepültünk
oda. Ott azután engedélyt kértünk
őreinktől, hogy elkezdhessük az
aznap reggel esedékes bibliatanul-
mányt. Ebbe is beleegyeztek, sőt
óra múlva felengedtek az első eme-
leten levő nagy ülésterembe, ahol za-
vartalanul lebonyolíthattuk a konfe-
rencia hátralevő programját. Az
egyetlen feltétel az volt, hogy a hotel
épületét senkinek sem szabad a kato-
naság engedélye nélkül elhagyni.

Sz.: Ez azt jelentette, hogy a részt-
vevők aránylag biztonságos körülmé-
nyek között vészelhették át a libériai
forradalom első napjait?

P.: Sajnos, ezt nem állíthatjuk.
Amint említettem: nappal végre
tudtuk hajtani programunkat, de
amikor leszállt az este és a résztve-
vőknek a szobáikba kellett visszavo-
nulniuk, újabb katonai egységek
lepték el az épületet és "házkutatás"
címén követelték a szobák felnyitá-
sát, személyazonossági iratokat kér-
tek a lakóktól, csomagjaikat átku-
tatták és egyéb zaklatásoknak tették
ki a vendégeket. Bár testi sérelmet
senki sem szenvedett, de több részt-
vevő "megszabadult" apróbb érték-
tárgyaitól (óra, villanyborotva, fény-
képező felszerelés, stb.), vagy kész-
pénzétől.

Sz.: Milyen volt az ellátás ezekben
a napokban?

P.: Erről szólva csak a legjobbat mondhatom. a szálloda legtöbb alkalmazottja a forradalmi események miatt nem tudott, vagy nem kívánt a munkahelyén megjelenni, de a hotelben lakó, egy tucatnyi munkaerőt kitevő, európai származású vezetőség a kiesettek helyére lépett és nem csupán az épületben lakó mintegy 200 személyt látta el igen rendesen, de az oda kirendelt vagy "véletlenül beköszöntő" katonákat is. Az első pillanatoktól kezdve a sörön kívül minden alkoholtartalmú italt elrejtettek, ugyanakkor közölték a vendégekkel, hogy a hűtőkamrákban hosszú hetekre elegendő élelem van. A hotel helyettes igazgatója egy Németországba kivándorolt magyar honfitársunk volt.

Sz.: Hogyan sikerült a konferencia befejezése után Libériából eltávoznotok?

P.: Ez súlyos gondot jelentett a konferencia vezetőségének, mert a repülőtér több napig zárva volt és a légitársaságok irodáinak sem volt kapcsolatuk a külvilággal. Nagy segítséget jelentett az egyetemes egyház (LCA) volt elnökének, dr. Robert J. Marshallnak a közbenjárása, aki New Yorkból felhívta a Panamerican repülőtársaság figyelmét a Monroviában folyó konferenciára és kérte, hogy a legelső, Libériában leszálló gépeinek egyikével repítse ki, ha nem máshova, akkor csak egy szomszédos országba, a konferencia résztvevőit. Ez meg is történt és a konferencia befejezését követő napon, kb. 100 résztvevőt szállított át a Panamerican járata más afrikai repülőterekre, ahonnan — főleg a svájci légitársaság segítségével — ki-ki hazatérhetett szülőhazájába, vagy megérkezhetett Genf-

be, ahol a soronkövetkező gyűléseket Monrovia helyett megrendezték. Jömagam néhány kollégával vasárnap, április 20-án utolsóként hagytam el Monroviát, anélkül, hogy alkalmam lett volna találkozni a Libériában munkálkodó magyarszármazású lelkesztársammal, Leidenfrost Tivadar misszionáriussal, aki az ország belső részében szolgál.

Sz.: Milyen egyéb, különleges élmény fűződik még a libériai forradalom napjaihoz?

P.: Azok az igehelyek, amelyeket a bibliaolvasó Útmutató (lásd lapunk Mindennapi Kenyér című rovatát) az ott töltött napokra kijelölt, elképzelhetetlenül nagy biztatást és segítséget nyújtottak mindannyiunknak. Ugyancsak megtapasztaltuk azt, hogy milyen erőforrást jelent az imádkozás lehetősége!

LUTHER ÖRÖKSÉGÉBŐL

Reformáció ünnepének közeledtén diákkorom ünnepléseinek emléke bontakozik ki előttem. Azon ünnepeink közé tartozott, amelyekre nagy belső örömmel készülődtünk. Hozzá tartozott előkészületeinkhez mindig, hogy legalább valamennyit elolvastunk Luther élettörténetéből. Abból a kincsesházból, melyben tallózza egyre jobban tűnt el az ember s magasodott fel Istennek emberi életet munkáló s üdvösségre vezérlő cselekvése.

Ma is megteszem ezt a tallózást, s íme:

LÁTOM LUTHERT üdvösségért vívódní. A cellájába beszökő hajnali fény belső harcainak verejtékén tükröződik. Gyötri magát, hogy a bűnből szabadulás világosságát meglássa. A megigazulás útjába torkollik minden kérdése, és nem szűnik meg az égő, lázas kutatástól, míg rá nem talál az igazságra.

És látom a mai embert, amint a napi élet ezerszálú szövevényében vész el az élete. Minden fontosabb, mint az üdvössége. Megigazulás? Üdvösség? Életközlemből messze szállt, megüresedett fogalmak a számára. Luther üdvösségért vívott harca megdöbbenő figyelmetésként tornyosul előttünk.

LÁTOM LUTHERT órákhozat Bibliája fölé hajolva figyelmesen olvasni, szobájában fel-alá sétálva elmélkedni. Életének és küzdelmeinek erőforrása volt minden ilyen alkalom. Ebből és ebben élt. Tudott csendben lenni — s ezért tudott harcolni. Tudott hallgatni Istenre — s ezért tudott csodálatosan szólni. Tudott figyelni — s ezért tudott felfigyeltetni.

Gyülekezeteinkben, híveink között oly keveset látok, aki így tudna naponta elcsendesedni az Ige mellett. A rohanó élet zaja beleszívódik az idegeinkbe, vérünkbe s nem érünk rá csendben lenni. Ezért fárasztó a harc, idegenül cseng a bizonyágtétel és ezért tompul a figyelmünk Isten élő beszéde iránt.

LÁTOM LUTHERT este, családi asztalnál. Áhítattal figyelő és elmélyedő arccal tekintenek rá. Háziáhitatot tart. A békeség, a szeretet, az áldás asztala ez. Itt válik eggyé a család, itt fonódnak össze a szívek, és innen árad bele a napi feladatokba az otthon melege.

A ma megfáradt embere alig ismeri ezt a valóságot: otthon. Van lakása, van családja, vannak bútorai, de nincs otthona. Hajsolt élete miatt nincs. Napi munkától kifáradva megy haza, elbóbiskol a televízió mellett, vagy az újságba temetkezik. A családjával váltott egy-két szó mélyén nem lakik béke és meleg, nem bújik meg örömet csillantva a szeretet. Az otthon melege szerető szívek csendes összecsendüléséből száll és igazza akkor válik, ha a szívek Abba fogódnak, aki maga a Szeretet. Az igazi otthont ott ismerik, ahol az Ige mellé tud összeülni a család. Luther ismerte.

LÁTOM LUTHERT fél világ, korának megmerevedett formái ellen harcolni. A megüresedett, hazug, képmutató élet ellen, a középkori egyház külsőségeibe fulladó élete ellen. Harcolni a bűn, a vakság ellen. Látom sutba vágni a félelmet, tűzre vetni a pápai átokbüllát, bi-

ISMERJÜK MEG JOBBAN LUTHERT!

Az Erős Vár iratterjesztésének ajánlata:

Krisztus tanúja (Luther élete) 64 old. füzve \$2.00

Luther (a reformátor lelki arca és tanítása) 48 old. füzve \$2.00

A két füzet együtt: csak \$3.00!

A közölt árakban a postai szállítási díja is benne van. Megrendelhető az ár bekezdésével:

ERŐS VÁR

P. O. Box 02148

Cleveland, Ohio 44102

rodalmi gyűlés előtt bátran szólni. Mind azért, mert előbb alázattal meg tudott hajolni Ura előtt.

Hangoskodókat, öndicsérolókat, képzel jóságuktól elájulókát látok ma is, akiknek hitbeli élete legfeljebb külsőségekre, rég megüresedett formákba vész. De igen keveseket látok a mindennapi élet Krisztusba kapaszkodó hitvallói közül. Akiknek magatartása Isten előtti alázatukból és engedelmisségükből nőtt ki. Akik el tudnak szakadni emberi eszme-örökségektől, s az evangélium örök-új útjain tudnak elindulni s haladni.

Reformáció közeledtén keresem azokat, akik a reformáció igazi örökösei, mert ők a Krisztuséi. -n-l

Örök evangélium

Láttam, hogy egy másik angyal repül az ég közepén: az örök evangélium volt nála, és hirdette azoknak, akik a földön laknak, minden népnek és törzsnek, minden nyelvnek és nemzetnek; és hatalmas hangon így szólt: "Féljétek az Istent, és adjatok neki dicsőséget, mert eljött űéletének órája; imádjátok azt, aki teremtette a mennyet és a földet..." (Jel 14:6-7.)

János látomásában angyal hirdeti az evangéliumot. Isten ma még bűnös embereken, elhívott szolgálai keresztül hirdetteti. Ma is mindenkinek szól, tehát neked is. Ma is ez a magva: féljétek, imádjátok az Istent és Néki adjatok dicsőséget, mert Jézusban Szabadítót adott nektek. Örülsete nagyon annak, hogy a reformáció által az örök evangélium újból elfoglalta központi helyét az egyház életében?

Szórványlelkész voltam Magyarországon

1957 óta csak egy gyülekezetben szolgálok, egy templomban prédikálok. Azelőtt, 18 éves otthoni szolgálatom idején csak álmodni tudtam arról, hogy valamikor nyugodtabb helyre kerülök. Sok lelkésztársam a szórványban kezdte és ott is végezte be életét.

Mi is az a szórvány? A magyar honi egyház miért szórványegyház?

Mivel odahaza, mi evangélikusok, körülbelül 5%-át jelentjük az ország lakosságának, a hívek fele elszórtan kisebb-nagyobb lélekszámban található csupán sok községben és kisebb városban. Néhol csak öt, néhol csak 15 hittestvér él. Nem képesek önálló gyülekezetet, vagy lelkészt tartani. Az egyház azonban a gondos anya szeretetével karolja fel a szórványhíveket is. Minden evangélikus hívő, bárhol lakják is, hozzátartozik egy anyagyülekezethez, vagy szórványközpontoz. Bejárhatnak a legközelebbi templomba, de a lelkész is felkeresi őket községükben, meglátogatja őket, gyermekeiket oktatja, konfirmálja, a hívek részére istentiszteletet tart vagy a református templomban, iskolában, vagy pedig magánháznál.

Amerikai Magyar Evangélikus Konferenciánk célul tűzte ki, hogy az itt szórványban élő hittestvéreink lelkigondozását, az Erős Váron keresztül végzett szolgálat mellett, időnkénti istentiszteletek tartásával is erősítse, különösen olyan helyeken, ahol a magyar ev. gyülekezet megszűnése miatt lelkész nélkül maradt hívek ezt igénylik. Időszerűnek gondoltam ezért, hogy az otthon hűségesen végzett és ma is meglevő szórványmunka ismeretében lapunk hasábjain szóljunk erről.

Lelkészi pályám első három hónapját olyan gyülekezetben töltöttem, ahol nem volt szórványmunka. Az egykori gályarab lelkész, Edvi Illés Gergely gyülekezetében, a győrmegyei Újmalomsokon voltam segédlelkész. Többi állomáshelyem viszont, Balatonszárszó, Zalaegerszeg, s végül Enying és Siófok, mind szórványközpont volt.

Avató püspököm, Kapi Béla, Balatonszárszóra küldött 1939 telén, januárban, hogy átvegyem a szórvány szervezését, amit elődöm csu-

pán három hónapig végzett. Feladatomban volt a Balaton déli partján, Zamárditól Fenyvesig a kis csoportokban élő evangélikus hívek összegyűjtése. Boldogult Fuchs János, egyházaskozári lelkész ajánlotta fel szárszói nyaralóját lakásomul s egy tágas szobát imateremnek. Vagy 20 község evangélikusai tartoztak ebbe a körzetbe. Vasárnaponként átlag 4 istentiszteletet tartottam. Az összlélekszám 400 körül volt. Eleinte kerékpáron, aztán Mátra motorkerékpáron jártam községeimet. Hétköznapokon vallásoktatás az iskolákban és a magánháznál, valamint a hívek látogatása volt a dolgom. Volt olyan hely, ahol csak egy evangélikus gyermek volt az iskolában. De ezt az egyet is rendszeresen tanítottam. Ez a szolgálatom kevéssel több mint egy esztendeig tartott. De sok emlékem maradt utána. Hadd mondjak el itt csupán kettőt.

Az egyik Herter Mártonhoz, a grófi uradalom intézójéhez fűződik, aki Szárszón lakott és sokszor látott vendégül vacsorára, ami magamfajta magánosnak nagyon is jól esett. Téli tüzelőmről is segített gondoskodni. Az egyik gyűlésen, igyekező szimpátiát kelteni munkám iránt, többek között így jellemezte azt: "A Tisztelendő Úr olyan csikorgó hidegben is az utakat járja, amikor más ember még a kutyáját se hajtja ki a házból".

A másik a szórványegyház felügyelőjéhez, dr. Kiss Ödön sebész-

orvoshoz fűződik, aki Balatonszemesen lakott. Szép nagy háza volt, hatalmas telken, az istentiszteleteinket az ő hajlékában tartottuk. Esedékes voltam du. 2 órára Karácsony napján. Akkor már motorkerékpáron jártam, ami elég veszélyes volt a jeles balatoni műúton erős havazás közben. Nagynehezen megérkeztem kb. 20 perc késéssel. A gyülekezet együtt volt és türelemmel várt. Én viszont türelmetlen, meg bánkódó is voltam, hogy késve érkeztem és azonnal nekikezdttem kipakolni a hátizsákomból, hogy mielőbb kezdhessem a szolgálatot. A doktor úr felesége, aki szintén orvos volt, közbeszólt és rávett arra, hogy előbb melegedjek meg, igrak egy forró teát, s csak azután szolgálgjak. Bizony jól esett a figyelem. Megtartottuk a karácsonyi istentiszteletet, úrvacsorával együtt. Voltak kb. 25-en és mindnyájan buzgó lélekkel ünnepeltek Karácsonyt.

A mai napig is hiterősítő emlékezet bennem az, hogy nagyon kevés kivételtől eltekintve a szórványokban lakó hittestvérek öntudatosan tartották meg vallásukat, természetesnek tartották, hogy mint evangélikusok a saját egyházuk szolgálatát örömmel fogadják és lelkészüket fáradozásában segítsék.

Egy későbbi alkalommal vizsgáljuk majd meg a magyar evangélikusok Amerikában való magatartását. Sokan vannak itt is elszórtan, mint a nagyvilágban mindenütt. Milyen vajjon a hitük és magyarságuk?

Buthy Dénes

AZ EGYHÁZ HÍREI

MAGYARORSZÁG

* Visegrád, Nagybörzsöny, Esztergom, és Panonhalma környékén forgattak egy francia filmet Luther Márton életéről.

* Az Országos Béketanács Keveházi László pilisi ev. esperes-lelkésznek kitüntető jelvényt adományozott.

* Páhon templomot renovált és gyülekezeti termet vett használatba, Péterin a templomszentelés 150. évfordulóját ünnepelte az ev. gyülekezet.

* A Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsa rendezésében július elején tartották meg első ízben a Magyar Keresztény Nők Ökumenikus Konferenciáját. Ehhez hasonló konferenciát ezelőtt Európában csak Belgiumban tartottak.

* 1982-re számítható, hogy befejezik a bé-

kécsabai ev. templom — a legnagyobb magyarországi ev. templom — tatarozását, melyet különösen az 1978. évi békésmegyei központú földrengés tett szükségessé.

* 90 éve — 1890. aug. 30-án — született nagy költőnk, Reményik Sándor. Ev. egyházi kiadásban rövidesen megjelenik ún. "ismeretlen" verseinek egy kötete.

* Az "Evangélikus Élet" c. országos ev. hetilap 1980/35. száma címlapján részletes beszámolót közöl a Buenos Aires-i (Argentína) "Krisztus Keresztje" Magyar Ev. Gyülekezetéről, melynek v. Hefty László a lelkésze. Dr. Káldy Zoltán püspök-elnök többek között ezt írja: "Úgy látjuk, hogy a magyarországi evangélikus egyház gyülekezeteinek és gyülekezeti

(Folytatás a 7. oldalon)

GYÜLEKEZETI HÍREK

BETHLEHEM—VEND

Lelkész: dr. Flisser Ferenc

Templom: 617 E. 4th St. — **Lelkészlak:** 609 E. 4th St. **Tel.:** (215) 867-2753. **Vasárnapi istentiszteletek:** de. 9:15-kor vend, 10:45-kor angol; kivéve a hó utolsó vasárnapját, mikor a 9:15-ös istentiszteletet magyar nyelven tartjuk.

A gyülekezet 70. évfordulójának méltó keretet ad, hogy november a "hűség hónapja" lesz egyházunknál. Híveink hűséges templomlátogatását elvárjuk minden vasárnap; a gyülekezetből származó vendéglelkészek végzik az igehirdetéseket: 2-án Rev. Charles Kercsmár, 9-én Rev. Péter Muhr, 16-án Rev. Jimmy Werley, a 23-i jubileumi hálaadó istentiszteleten pedig Rev. Ralph Hartzell esperes. Az aznap este 6-kor tartandó jubileumi díszbeneden dr. Wilson Touhsaent, a NE-Pennsylvania egyházkerület püspöke beszél.

BUFFALO

Lelkész: Buthy Dénes

Templom (Our Savior): 1037 Grant St. **Paplak:** 1035 Grant St. (14207). **Tel.:** (716) 873-2077. — **Angol—magyar istentisztelet minden vasárnap és ünnepnap de. 11-kor.**

Szeptemberben megkezdődött a vasárnapi iskolai oktatás. Október hónap folyamán minden vasárnap folyamatosan az Ágostai Hitvallásról szól az igehirdetés. Okt. 5-én városunkban közös r.kat.—evangélikus megemlékezés volt az Ágostai Hitvallás 450. évfordulójáról, mindkét felekezetet püspökének részvételével.

Aug. 31-én volt a gyülekezet piknikje nagy sikerrel. Köszönjük mindazoknak, akik segítettek és adakoztak. Erre az alkalomra az udvar egyrészét közmunkával lebetonoztuk, hogy a tánca alkalmassá tegyük, ill. híveink számára állandó parkolóhelyet létesítsünk.

AZ EGYHÁZ HÍREI

(Folytatás a 6. oldalról)

tagjainak sok tanulnivalójuk van ettől a marknyi magyar evangélikus gyülekezettől."

* Meghalt Kovács Béla ny. nemeskoltai ev. lelkész.

* Körmenten Szerdahelyi Pál az ev. gyülekezet új lelkésze.

* Az Evangélikus Sajtóosztály új könyvei: Dr. Fabiny Tibor és dr. Hafenschér Károly: "450 éves az Ágostai Hitvallás", valamint Gyarmathy Irén: "Tedd rám a kezed!" (Elbeszélések.)

* A budapesti Evangélikus Múzeumot első évében 20 ezer látogató tekintette meg. A húsz-zedre Kálmán Zsuzsanna volt Bostonból (MA).

* Dr. Káldy Zoltánné, dr. Esze Magdolna "A szocialista nemzetközi munkamegosztás haladása a mikroökonómiai haladás felé" c. munkájának kimagasló sikerű megvédésével kandidátusi tudományos fokozatot nyert.

Ennek költsége az önkéntes munkán felül \$360 volt.

CLEVELAND—NYUGAT

Lelkész: Juhász Imre

Templom: W. 98 és Denison Ave. — **Lelkészi hivatal:** 3245 W. 98th St. (44102). **Tel.:** (216) 961-6895. — **Istentisztelet minden vasárnap de. 9:30-kor angol, 10:45-kor magyar nyelven. Úrvacsoraosztás minden hó első vasárnapján és az ünnepnapokon. Vasárnapi iskola októbertől májusig 9:30-kor angol, 10:45-kor magyar nyelven.**

A templomlátogatás vasárnaponkénti átlaga augusztusban 45, szeptemberben 62 volt. Aug. 17-i istentiszteletünkön a szokásos méltó keretek között emlékeztünk meg Szent Istvánról, első nagy királyunkról. Szept. 7-én kedves családi ünnepbe kapcsolódott bele a gyülekezet, amikor a magyar istentiszteleten Bertalan Kálmánék adtak hálát Istennek házasságuk 60. évfordulója alkalmából. A gyülekezet imádsága után Bertalan Kálmán, aki a közel 18 ezer lelkes nyíregyházi gyülekezet felügyelője és a város országgyűlési képviselője volt a háború előtt, majd évekig presbiterünk és pénztárosunk, szívből jövő szavakkal köszönte meg a gyülekezetnek, hogy menekülésük után otthont adott és befogadta őket, majd felesége (Mária néni) felé fordulva, neki köszönte meg a hat évized minden hűségét és boldogságát. Mi is áldáskívánó szeretettel köszöntjük őket. Megeskettük jún. 16-án Frederick Richard és Cortimilia Barbara, szept. 12-én Molnár István és Borgóy Edith testvéreinket. Megkereszteltük szept. 14-én Majoros Rebeka Évát. Eltemettük szept. 15-én Vajda Sándor testvérünket, a szatmármegyei Nagykároly szülöttét 68 éves korában. A legutóbbi hetekben kórházi kezelésben részesült betegeink: Simonka

* A budai ev. szeretetotthonok diakóniai lelkészévé Ottlyk Mártát — dr. Ottlyk Ernő ev. püspök leányát — választották meg.

* A végzett ev. teológusok közül a Déli Egyházkerületben ifj. Hafenschér Károlyt, Lupták Györgyöt, ifj. Seben Istvánt és Varsányi Ferencet, az Északi Egyházkerületben ifj. Bence Imrét, Laborczi Gézát, Szentpétery Pétert és Tekus Andrást lelkésszé szentelték, ill. Amriskó Máriát, Mosoni Editet, Sztankó Gyöngyit lelkészi munkatársként bocsátották ki.

* Országosjellegű ifjúsági nyári konferenciákat rendezett idén Gyenesdiáson az ev. egyház.

ROMÁNIA/ERDÉLY

* A kolozsvári Egyesült Protestáns Teológiai Intézet nagyszabású egyháztörténelmi tanszékéről nyugalmavonult Dr. Ludwig Binder professzor. Helyét átmenetileg Dr. Paul Philipp heidelbergi professzor tölti be.

DÁNIA

* Mozgalmat szerveztek az ev. egyházon belül mind a közösségi, mind a személyi kegyesség elmélyítésére.

Hírközlő: Bernhardt Béla

Györgyné, May Józsefné, Kovács Józsefné, Szalontai András, Bertók Lajosné, Kőrösi Jolán. Mindennapi imádságunkban könyörögjünk értük!

Szept. 28-án tartott szüreti rétesdelutánunk soha nem tapasztalt sikerű volt. Nagy tetszést arattak cserkészzeink regös együttesének színpompás néptáncai. Köszönet az Oltáregyletnek és mindenkinek, aki munkájával járult a jó eredményhez. Egyházi épületeink javítása és karbantartása több ezer dolláros kiadást igényel ez ősszel. Híveink áldozatos adakozása már megindult erre a célra. A gyülekezet azonban önmagán túltekintő egyetemes célokra is adakozik: egyedül szept.-ben majdnem elértük már a "Strength for Mission" gyűjtés ezévi célösszegét, nov.-ben pedig a Világéhség Akció lesz a szemünk előtt. Ezenkívül a novemberi vasárnapokon, különösképpen pedig a nov. 26-án, szerdán este tartandó hálaadó istentiszteletre behozandó élelmiszerek a clevelandi rászorulókat segítik. November 2-án déltől estig tartjuk ezévi nagy bazárunkat, 12:30-kor disznótoros ebéddel, melynek tiszta jövedelme a javítás-karbantartási kiadásokra megy.

CLEVELAND—ELSO

Lelkész: Pohóczky Béla

Templom és lelkesi hivatal: 2836 East Blvd. (44104). **Tel.:** (216) 721-7074. **Lelkészlakás:** (216) 721-7537. **Vasárnapi istentiszteletek:** angol 9:45, magyar 11 órakor.

Május 4-én Isten előtt adtunk hálát az édesanyáért, megemlékezve azokról is, akik már nincsenek közöttünk. Istentisztelet után ebéd volt az édesanyák tiszteletére, melynek jó sikere Finta Józsefné és Smajda Imréné női köri elnöknök és munkatársaik érdeme. A pünkösdi úrvacsorai bor Hank Barna adománya volt. Aznap emlékeztünk meg hőseinkről is. Szomorúan közöljük, hogy Alapi Endre zene tanár orgonistánk súlyos betegsége miatt jún. 1. óta nem képes szolgálatát ellátni, melyet eddig a lelkipásztorral kölcsönös szeretetben és megértésben végzett. Könyörögjünk felépüléséért! Távollétében a lelkész orgonált mindkét istentiszteleten, kivéve néhányszor az angolon, mikor Farkas Alice nőtestvérünk segített ki. Mindkettőjük szolgálataért hálásak vagyunk. — Lelkésziünk szabadsága alatt két ízben szolgált angolul Bolla Theodore, magyarul Seemann Antal testvéreink. Köszönjük! — Az LLL (Fiatall Női Egyet) és az Oltáregylet többször tartott sütemény és fánk vásárt. Fáradtságos munkájukért dicséret illeti Bolla Theodorné, Sebesy Józsefné, Furjanic Julia, Smajda Imréné, Szabó Jenőné és Balla Istvánné nőtestvéreinket. Sokszor közöttünk van és segít a szomszéd ref. egyházhöz tartozó Kautzky Károlyné, aki legutóbb is 50 font lisztet adományozott a sütéshez. Jó példája másokat is serkentsen! — Smajda Imre gondnokunk feleségével magyarországi út után ismét közöttünk van.

A házgondnok távozása óta a templom körüli munkát Bolla Theodore végzi szorgalommal, míg a belső takarításért Bollánét, Balla Istvánnét és Szabó Jenőnékét illeti köszönet. Több segítségre lenne szükségük! A parókia

TORONTO

H. lelkész: Bernhardt Béla

Templom: First Lutheran Church, 116 Bond Street. — Istentisztelet (július—augusztust kivéve) a hó második és negyedik vasárnapján este 6 órakor. Miklián Lajos felügyelő telefon-száma: (416) 621-8285.

Ismételten felhívjuk híveink és barátaink figyelmét Istentiszteleteink új időpontjára: a hónap második és negyedik vasárnapján este 6 órakor. Erre a változásra a légijáratok menetrendjének kedvezőtlen alakulása kényszerített.

Istentiszteleteink alkalmával kapható az újrarendezés magyar Biblia és elő lehet fizetni az "Erős Vár"-ra... a pillanatnyilag megbízhatatlan postaszolgálat kikerülésére célozva.

SECOND CLASS PUBLICATION.

POSTMASTER: SEND FORM 3579 TO

ERŐS VÁR (USPS 178560)

BOX 02148, CLEVELAND, OH 44102.

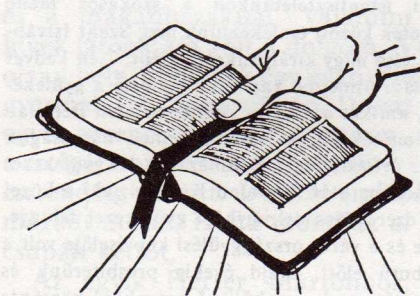
rendbentartása továbbra is a lelkész gondja és terhe. Háromszori betörés, rablás, belövések jellemzik a helyzetet. A lelkészlakás olyan, mint egy ostromlott vár, melynek lakói állandó féltésben élnek. A gyülekezet lelkésze biztonsági okokból és az éjjeli csatazaj miatt sajátkezőleg be kellett, hogy falazza a pinceablakokat, a földszinti ablakokat bedeszkázta, az ajtókra láncot, több ablakra vasrácsot kellett szerelnie. A környék közbiztonsága egyre romlik, esti időben semmiféle összejövetelt nem tarthatunk, örülünk, ha híveink vasárnap reggel eljönnek a templomba.

A szept. 28-án tartott rendkívüli közgyűlés egyházunk jövőjével foglalkozott. (Szabó Jenő volt gondnok felszólalásában utalt arra, hogy a halálozás és elköltözés miatt lecsökkent létszámú gyülekezet nehéz gondokkal küzd. Ez a lemorzsolódási folyamat már egy évtizeddel ezelőtt is problémát okozott, mert például többször előfordult, hogy amikor a hívek templomba jöttek, nem volt villany, fűtés és telefon, mert nem tudtuk a számlákat kifizetni. A Magyar Konferencia támogatását és az egyházkerületi/közegyházi járulékot évek óta nem küldték be.) — A közgyűlés elé terjesztett javaslat egyházi épületeink eladását (volt egy komoly ajánlat) és a gyülekezet kedvezőbb helyre való áttelepülését célozta. Ezt a javaslatot túlnyomó többséggel elvetették. Viszont egyhangúlag megszavazták, hogy ezentúl minden egyháztag minimálisan heti öt dollárral járuljon hozzá a gyülekezet fenntartásához. Imádkozunk, hogy Isten mindnyájunkban felébressze a gyülekezet munkája és fennmaradása iránti felelősségérzetet!

Vucskó Ferencék májusban ünnepelték házasságuk 25. évfordulóját külön istentisztelet és szeretetvendégség keretében. A nyár elején a lelkészcsalád vendégül látta a presbitériumot a parókian. A keressztség szentségében részesült Dervic George és Read Antoniette. Eltemettük Watzulik Jenőné, Németh Mihály, Robusky István, Wass Anna és Webber Verna testvéreinket. Az Úr vigasztalja a gyászolókat! Kórházi betegeinket a lelkész rendszeresen látogatja, akiket tudattak vele: Balatoni Károly (súlyos), Bayzat Margit, Németh Pál, Sebesy József, Salay Józsefné, Tomascsek Lászlóné, Agresta Gizella, Alapi Endre, Mihály Ernőné és Lénárt Andrásné. Imádkozunk beteg testvéreinkért! Szept. 1-én könyörgő istentiszteletet tartottunk betegeinkért.

Az őszi munkakezdés idején mindenkit hívunk egyházi egyesületeinkbe. A hó első vasárnapján van a Fiatal Női Egyet gyűlése, a másodikon a presbitériumé, a harmadikon az Oltáregyleté. Mindenek felett pedig ne hanyagoljuk el a rendszeres templomlátogatást!

Mindennapi kenyér

— Útmutató a Biblia olvasásához —

1980. NOVEMBER HÓ

1. 1Kor 9:24-27. — 2Tim 2:14-21.

PÜNK. U. 23. VAS. — NOV. 2.

Heti ige: Zsolt 130:4

- 2Tim 4:6-8, 16-18. — Lk 18:9-14.
- Mk 11:24-25. — 2Tim 2:22-26.
- 1Kor 5:9-13. — 2Tim 3:1-9.
- 1Sám 26:5-25. — 2Tim 3:10-17.
- 1Jn 3:19-24. — 2Tim 4:1-8.
- Rm 7:14-25a. — 2Tim 4:9-22.
- 1Jn 2:12-17. — Tit 1:1-16.

PÜNK. U. 24. VAS. — NOV. 9.

Heti ige: 2Kor 6:2b

- 2Ts 1:1-5, 11-12. — Lk 19:1-10.
- 1Ts 5:1-11. — Tit 2:1-10.
- Mt 24:15-28. — Tit 2:11-15.
- Mt 24:29-35. — Tit 3:1-15.
- Mt 24:36-42. — Filem 1:1-25.
- 2Ts 2:1-12. — Mik 1:1-9.
- Mt 24:43-51. — Mik 2:1-13.

PÜNK. U. 25. VAS. — NOV. 16.

Heti ige: 2Kor 5:10a

- 2Ts 2:13-3:5. — Lk 20:27-38.
- Lk 19:11-28. — Mik 3:5-8.
- 1Móz 19:12-19. — Mik 3:9-12.
- Lk 13:1-9. — Mik 4:1-8.
- Lk 21:11-19. — Mik 5:1-8.
- Jel 2:8-11. — Mik 6:1-8.
- Jel 20:11-15. — Mik 7:11-20.

PÜNK. U. UT. VAS. — NOV. 23.

Heti ige: Lk 12:35

- Kol 1:13-20. — Lk 23:35-43.
- 1Pt 4:12-19. — 2Pt 1:1-15.

25. Zsid 12:12-17. — 2Pt 1:16-21.

26. Zsid 12:22-29. — 2Pt 2:1-11.

27. Hálaadás ünn. Lk 17:11-19. — 2Pt 2:12-22

28. Jel 21:10-27. — 2Pt 3:1-10.

29. Jel 22:1-5. — 2Pt 3:11-18.

ÁDVENT 1. VAS. — NOV. 30.

Heti ige: Zak 9:9

30. Rm 13:11-14. — Mt 21:1-11.

1980. DECEMBER HÓ

1. Hab 2:1-4. — Ézs 56:1-8.

2. Kol 1:9-14. — Ézs 57:14-21.

3. 1Móz 49:8-10. — Ézs 58:1-12.

4. Zsid 10:19-25. — Ézs 58:13-14.

5. Jn 18:33-38. — Ézs 59:1-15a.

6. Sof 3:14-17. — Ézs 59:15b-21.

ÁDVENT 2. VAS. — DEC. 7.

Heti ige: Lk 21:28

7. Rm 15:4-13. — Mt 3:1-12.

8. Jel 2:1-7. — Ézs 60:1-11.

9. Jel 2:12-17. — Ézs 61:1-11.

10. Jel 3:7-13. — Ézs 62:1-12.

11. Jel 3:14-22. — Ézs 63:7-19a.

12. Zsid 10:32-39. — Ézs 63:19b-64:11.

13. Ézs 35:3-10. — Ézs 65:1-12.

ÁDVENT 3. VAS. — DEC. 14.

Heti ige: Ézs 40:3, 10

14. Jk 5:7-10. — Mt 11:2-11.

15. Ézs 40:1-8. — Ézs 65:17-25.

16. Ézs 40:9-11. — Ézs 66:1-2, 10-14.

17. Jel 3:1-6. — Ézs 66:18-24.

18. Csel 13:15-25. — Lk 1:1-25.

19. Hós 14:6-10. — Lk 1:26-38.

20. Ézs 45:1-8. — Lk 1:39-56.

ÁDVENT 4. VAS. — DEC. 21.

Heti ige: Fil 4:4-5b

21. Rm 1:1-7. — Mt 1:18-25.

22. 2Kor 1:18-22. — Lk 1:57-66.

23. Jn 1:19-28. — Lk 1:67-80.

24. Tit 2:11-14. — Lk 2:1-7.

25. Karácsony 1. Tit 3:4-7. — Lk 2:8-14.

26. Karácsony 2. Zsid 1:1-6. — Lk 2:15-20.

27. 1Jn 2:21-25. — Lk 2:21-24.

KAR. U. VAS. — DEC. 28.

Heti ige: Jn 1:14a

28. Gal 4:4-7. — Mt 2:13-15, 19-23.

29. Jn 3:31-36. — Lk 2:25-35.

30. 1Jn 3:1-6. — Lk 2:36-40.

31. Rm 8:31b-39. — Lk 2:41-52. (J)

REFORMÁCIÓI ADÁS
A CBS-TV HÁLÓZATON

Az Ágostai Hitvallás 450. évfordulóján Augsburgban megtartott ünnepségekről közvetít és a hitvallások mai jelentőségéről szól dr. Oswald Hoffman (a "Lutheran Hour" rádiós igehirdetője) a CBS műsorán vasárnap, október 26-án de. 10:30-kor. A helyi CBS állomások esetleg más napra és időpontra tűzik ki ezt a műsorszámot, így pl. a clevelandi 8-as TV állomás a reformáció ünnepén, pénteken, október 31-én reggel 6 órakor.

Figyelem: a nyári időszámítás megszűntével, okt. 26-tól kezdve a standard időszámítás érvényes!